

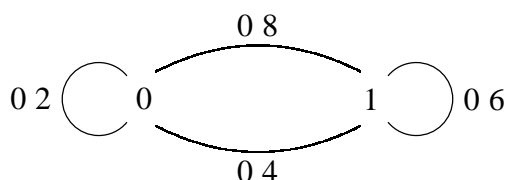
Tömegkiszolgálás zárthelyi

2003. november 20.

1. feladat. Dobjunk egy szabályos dobókockával n -szer egymás után, és tegyük fel, hogy a dobások egymástól függetlenek. Legyen X_n az n dobás során kapott értékek összege. Számítsuk ki a következő határértéket:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbf{P} X_n \text{ osztható } 2003\text{-mal}$$

2. feladat. Tekintsük az alábbi átmenetvalószínűség-gráffal adott Markov-láncot.

A láncot a 0 állapotból indítva, határozzuk meg a 0 állapotba történő visszatérési idő várható értékét! Milyen eloszlású az 1 állapotban tartózkodás ideje?

3. feladat. Milyen p esetén lesz a következő átmenetvalószínűség-mátrixszal adott végtelen állapotú Markov-lánc stabil? Adjunk elégséges feltételt!

$$\mathbf{P} \begin{pmatrix} 1 & 2p & 2p & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 3p & p & 2p & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3p & p & 2p & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 3p & p & 2p \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots \end{pmatrix}$$

4. feladat. Mi az előző feladatban megadott végtelen állapotú Markov-lánc határeloszlása stabilitás esetén?

5. feladat. Tekintsük az S_n ($n \geq 0$) szimmetrikus bolyongást, ahol a felfelé és a lefelé lépések valószínűsége egyaránt $\frac{1}{2}$, és $S_0 = 0$. (Vagyis $S_n = \sum_{i=1}^n X_i$, ahol X_n független valószínűségi változók sorozata, melyek közös eloszlása $\mathbf{P} X_n = 1$ $\mathbf{P} X_n = 1 - \frac{1}{2} |n - 1|$ -re.) Legyen

$$\tau = \min \{n : S_n = 2\}$$

vagyis az a (minimális) lépésszám, amikor a bolyongás során először jutunk a kezdeti 0 állapotból a 2-be. Határozzuk meg a τ valószínűségi változó eloszlását generátorfüggvény segítségével! (τ generátorfüggvénye $F(z) = \mathbf{E} z^\tau = \sum_{n=0}^{\infty} z^n \mathbf{P} \tau = n$, ha $z < 1$.)